

luci iskrcaja utvrđena je rdja, ali su i u potvrdama I časnika nadjene primjedbe da je na robi prilikom ukrcaja utvrđena rdja i znakovi vlage. Osiguratelji tereta tvrdili su u postupku da je brodar prekludiran u pravcu utvrđivanja postojanja takovog stanja tereta prilikom ukrcaja, budući da je klauzula "na izgled u dobrom stanju i uvjetima" u pogledu vlage, odnosno štete nastale uslijed vlage na čeličnim proizvodima, na osnovi COGSA ništava, budući da se njome nastoji smanjiti odgovornost. Sud je zauzeo stajalište da klauzula ima ugovornu vrijednost, budući da "dosadanje presude u vezi s teretom promatraju one brodarove pokušaje u klauzulama lama teretnice za eliminiranje ili smanjivanje odgovornosti za štetu, koja se dogodila za vrijeme dok se roba nalazila kod brodarara,a da se ne odnose na predmetnu klauzulu koja nije usmjerena na smanjivanje tuženikove odgovornosti za učinjenu štetu, nego isključivo na opis robe u teretnici". Sud je nadalje pokazao da COGSA predviđa da će teretnica biti "prima facie" dokaz o primitku robe od brodarove strane "kako je unutra opisana"; budući da predmetne teretnice ne opisuju stanje robe u pogledu rdje i vlage, te teretnice ne predstavljaju niti "prima facie" dokaz toga stanja, i "a fortiori" ne daju osnove za prekludiranje utvrđivanja stanja robe.

(AMC 1968, str.1742)

D.I.

OKRUŽNI SUD TEXAS
(JUŽNI DISTRICT)

Jefferson Chemical Company
c/a M/T "GRENA"

Prijevoz stvari morem - Primjena COGSA - Brodarova odgovornost - Teretnica - Primjena COGSA ne ovisi o okolnosti da li je brodar koji je prevezao teret javni ili privatni vozar - Ova primjena ovisi o okolnosti da li je izdana negocijabilna teretnica - Ukoliko teretnica nije negocijabilna, tj. kad predstavlja samo brodarovu potvrdu da je primio teret, neće se primijeniti COGSA - Ako se ovaj zakon primjenjuje, dopuštene su i klauzule s kojima brodar sebe stavlja, u pogledu odgovornosti za teret, u povoljniji položaj od onoga u koji ga stavlja COGSA

Između vlasnika tankera i čarterera sklopljen je Tanker Voyage Charter Party, u kojem je i klauzula koja isključuje odgovornost broda za razne stvari, uključujući promjenu i kvalitet tereta, promjenu boje, kontaminaciju i deterioraciju. U Texasu su ukrcane razne kemikalije i prevezene u Rotterdam, te su kod iskrcaja nadjene oštećene, da su

promijenile ili izgubile boju, te da su kontaminirane. Vlasnici tankera pozivali su se na gore spomenutu klauzulu, a osiguratelji tereta (koji su stupili na mjesto vlasnika tereta) tvrdili su da ugovor koji je kloppljen između stranaka nije pravi charter party, već ugovor o prijevozu putem javnog prijevoznika (common carrier), budući da je krcatelj spornog tereta jedna od mnogih kompanija koja krca svoju robu na brodove tuženika, pa da se prema tome mora primijeniti COGSA, iz čega slijedi da je navedena klauzula protivna zakonu, odnosno ništava. Sud je zauzeo stajalište da primjena COGSA ne ovisi o tome da li je brod bio angažiran u javnom ili privatnom prijevozu, jer taj zakon nije propis u vezi s privatnim ili javnim prijevozom, već zakonski propis koji se mora primijeniti na teretnice i slične vrijednosne papire koji predstavljaju dokaz o prijevoznom ugovoru bilo da se radi o javnom ili privatnom prijevozu. Sud smatra da je bitna okolnost za određivanje da li se primjenjuje COGSA ili ne u tome da li je izdana teretnica, i što ta teretnica predstavlja u vezi s ugovorom između stranaka. U konkretnom slučaju teretnice su bile potpisane od zapovjednika tankera, na temelju charter partije i na bazi uglavaka iz charter partije. Nije bilo ni namjere, niti je bilo predviđeno od bilo koje ugovorne stranke da bi teretnice bile negocijabilne, ili da bi se negocirale trećim strankama. Prema tome teretnice nisu imale nikakve druge svrhe nego da služe kao potvrde za teret. Po mišljenju suda sama činjenica da je izdana teretnica nije dovoljna da se primijeni COGSA i u okolnostima kad je teretnica isključivo potvrda, a dok se teretnica ne transferira, ne pojavljuje se nikakav ugovorni element, pa se COGSA ne primjenjuje. Zbog toga gore navedena klauzula vrijedi.

(AMC, 1968, str.1202)

D.I.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 6.II 1968.

Brouard c/a Cie générale
transatlantique

Pomorsko osiguranje tereta - Pravo primaoca-osiguravnika da zahtijeva od brodarka naknadu štete koju mu osiguratelj nije nadoknadio - Premda osiguratelj isplatom osigurnine stupa prema brodarku na mjesto primaoca-osiguravnika, ipak primalac ima pravo od brodarka zahtijevati štetu koju mu